

**СРЕДЊОРОЧНИ ПЛАН
ПОСЛОВНЕ СТРАТЕГИЈЕ И РАЗВОЈА
ЈКП Водовод Лесковац
од 1.1.2023. до 31.12.2025. године**

Лесковац, новембар 2022. године

Садржај

1.	Увод.....	1
2.	Основни подаци о предузећу	2
3.	Мисија	2
4.	Визија	3
5.	Законска регулатива	3
5.1.	Органи управљања	6
5.2.	Организација предузећа	7
6.	Систем управљања квалитетом	8
7.	План запослености.....	9
8.	Политика зарада	10
9.	Политика цена	10
10.	Планирани извори финансијских средстава.....	12
11.	Расподела планиране добити	12
12.	Кредитна задуженост.....	13
13.	Циљеви пословања предузећа	13
13.1.	Смањења губитака у водосистему	13
13.2.	Реконструкција постојеће водоводне мреже.....	15
13.3.	Уградња водомера на даљинско читавање.....	17
13.4.	Побољшање техничке опремљености	18
13.4.1.	Техничка опремљеност возила	18
13.4.2.	Инвестициона улагања у изградњу нове водоводне и канализационе мреже и унапређење система.....	19
13.5.	Побољшање енергетске ефикасности.....	19
13.5.1.	Снабдевање објекта електричном енергијом из обновљивих извора енергије	19
13.5.2.	Енергетска санација објекта ППВ Горина	20
13.6.	Мониторинг и заштита акумулације “Барје”	21
13.7.	Проширење фекалне канализационе мреже преко „ОРИО“ програма	22
13.8.	Унапређење рада ЦППОВ и мониторинг свих потенцијалних загађивача у циљу несметаног рада постројења	23
14.	Унапређење стратегије безбедности и здравља на раду	24
15.	Заштита животне средине	25
16.	Кључне активности потребне за достизање циљева	25
17.	Ризици пословања	26

1. Увод

Лесковачко подручје располаже најквалитетнијим подземним водама, захваљујући чему је снабдевање становништва водом, дуго вршено из локалних захвата, углавном бунара и ручних пумпи. Формирањем предузећа за снабдевање града Лесковца водом, јануара 1954. године, започиње етапа интензивног експлоатисања резерви подземних вода.

Дугорочна и трајна оријентација за снабдевање водом града Лесковца и насељених места, решена је завршетком и пуштањем у рад 21.04.2011. године водосистема “Барје”. Његова изградња обезбедила је здраву, хигијенски исправну воду многим будућим генерацијама.

Данас, ЈКП Водовод представља организационо и структурално сложено предузеће чији је основни задатак прерада и дистрибуција воде и пречишћавање отпадних вода на територији града Лесковца. Водоснабдевање се обезбеђује из регионалног водосистема “Барје”, који се састоји из акумулације запремине 40,67 милиона m^3 воде и постројења за прераду воде “Горина” са укупним капацитетом од 840 l/s . Постројење представља сигуран и поуздан систем прераде воде.

У развоју предузећа значајни догађаји су:

- завршетак пројекта и изградње канализационе мреже током 1959. године,
- изградња главних колектора за канализациону мрежу,
- формирање сопствене лабораторије за испитивање квалитета воде 1966. године,
- почетак рада водосистема “Барје” 2011. године и
- почетак рада ЦППОВ у Богојевцу 27.12.2021. године.

Највећи део градске канализације је општег типа каналисања, за прихват фекалних вода домаћинства, индустрије и атмосферских вода са коловоза. Све отпадне воде, се градским канализационим колектором, доводе до Централног постројења за пречишћавање отпадних вода – ЦППОВ у Богојевцу, где се након третмана упуштају у реципијент Јужну Мораву.

2. Основни подаци о предузећу

Предузеће послује под именом: Јавно комунално предузеће Водовод, Лесковац
Скраћено пословно име: ЈКП Водовод Лесковац
Седиште: Лесковац
Улица и број: Пана Ђукића 14
Матични број: 07204752
ПИБ: 100524193
е-маил: office@vodovodle.rs
Шифра делатности 3600 и 3700

Основна делатност ЈКП Водовод Лесковац је:

- снабдевање водом за пиће системом јавног водовода и обављање послова сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода системом јавне канализације.

Поред основних делатности предузеће обавља и друге делатности као што су:

- изградња водоводне и канализационе мреже,
- уклањање отпадних вода,
- послови одржавања јавних чесми и фонтана,
- изградња градских цевовода, извођење комуналних грађевинских радова, водоводних и канализационих прикључака, одржавање водоводне мреже и др,
- изградња хидрограђевинских објеката, реконструкција и оправка канала, базена, резервоара за воду, цевовода и осталих хидрограђевинских и комуналних објеката који су у функцији снабдевања водом и одвођења отпадних и атмосферских вода,
- пројектовање и надзор грађевинских и других објеката, израда инвестиционо–техничке документације у функцији текућег и инвестиционог одржавања,
- поправка, сервисирање и контролисање водомера,
- производња електричне енергије за сопствене потребе,
- сервис и услуга трећим лицима.

3. Мисија

Мисија предузећа дефинише сврху постојања предузећа и представља основни оквир пословања и развоја.

ЈКП Водовод Лесковац своју мисију сагледава у континуалном обављању поверених делатности из области сакупљања, прераде, дистрибуције воде за пиће, одвођење и пречишћавање отпадних вода према највишим стандардима заштите животне средине на савремен и еколошки прихватљив начин, уз максимално поштовање локалне заједнице у којој послује.

Сврха постојања, рада и развоја предузећа ЈКП Водовод Лесковац је у континуалној испоруци здраве и исправне воде за пиће нашим корисницима, кроз

модерну организацију, менаџмент предузећа и стручност свих запослених, што омогућава сигурно и редовно пружање наших услуга.

Јасна оријентација предузећа огледа се кроз непрекидно унапређење квалитета наших услуга и задовољење потреба наших корисника. Приоритет предузећа увек се огледао у успостављању дугорочног поверења са корисницима наших услуга, као и квалитетних пословних односа са нашим пословним партнерима. Задовољство запослених у нашем предузећу, њихово усавршавање и напредовање остаје и надаље наша мисија, зарад перманентног побољшања квалитета наших пружених услуга.

4. Визија

ЈКП Водовод Лесковац у наредном планском периоду има јасну оријентацију на ширењу постојеће водоводне мреже у сарадњи са оснивачем ради континуалног и квалитетног водоснабдевања свих насељених места, уз рационализацију трошкова пословања и повећање укупног прихода.

Стручно оспособљени кадар савесно и одговорно, у складу са највишим професионалним стандардима, обавља послове, изграђујући односе поверења са корисницима. Кориснику су лако доступне све сервисне информације и информације о активностима и пословању предузећа.

Системски и плански се ради на стабилном развоју предузећа уз сталну имплементацију нових идеја и техничких иновација. Уз сталну сарадњу са оснивачем реализују се инвестиције у циљу што квалитетнијег живота локалне заједнице и стварање најбољих услова за привлачење инвестиција. ЈКП Водовод Лесковац има заокружен систем комуналне инфраструктуре у области водоснабдевања, с обзиром да у свом саставу има регионални водосистем "Барје", постројење за прераду воде "Горина", дистрибутивни систем водоводне и канализационе мреже и постројење за пречишћавање отпадних вода – ЦППОВ Богојевце, што ће створити повољну климу за привлачење нових инвестиција у граду.

Поштујући законску регулативу штитимо животну средину бринући о квалитету живота у заједници у којој послујемо и активно радимо на ширењу свести о значају заштите животне средине.

Заштита и очување животне средине као и очување здравља грађана су основни циљеви пројекта "Централно постројење за пречишћавање отпадних вода града Лесковца".

Екологија и еколошка свест постају нови начин живота, а потреба за чистом водом све већа. Новцем не можемо купити здравље, зато екологија нема цену.

5. Законска регулатива

ЈКП Водовод Лесковац у свом пословању примењује следећа законска, подзаконска и интерна општа акта од посебног значаја:

– Закон о јавним предузећима ("Сл. гласник РС", бр. 15/2016 и 88/2019),

- Закон о привредним друштвима ("Сл. гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018 и 91/2019 и 109/2021),
- Закон о јавној својини ("Сл. гласник РС", бр. 72/2011, 88/2013, 105/2014, 104/2016 - др. закон, 108/2016, 113/2017 и 95/2018),
- Закон о комуналним делатностима ("Сл. гласник РС", бр. 88/2011, 104/2016 и 95/2018),
- Закон о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 -др. закон, 101/2016 -др. закон и 47/2018),
- Закон о водама ("Сл. гласник РС", бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. Закон),
- Закон о енергетици ("Сл. гласник РС", бр. 145/2014 и 95/2018 - др. закон),
- Закон о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон),
- Закон о заштити потрошача ("Сл. гласник РС", бр. 62/2014, 6/2016 - др. закон и 44/2018,"Сл. гласник РС", бр 88/2021),
- Закон о слободном приступу информација од јавног значаја ("Сл. гласник РС", бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009 и 36/2010 и 105/2021),
- Закон о општој безбедности производа ("Сл. гласник РС", бр. 41/2009 и 77/2019),
- Закон о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС", бр. 101/2005, 91/2015 и 113/2017 - др. закон),
- Закон о безбедности хране ("Сл. гласник РС", бр. 41/2009 и 17/2019),
- Закон о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019 и 72/2019),
- Закон о раду ("Сл.гласник РС",бр.24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17, 113/17 и 95/18),
- Закон о рачуноводству ("Сл. гласник РС", бр. 62/2013 и 30/2018),
- Закон о ревизији ("Сл. гласник РС", бр. 62/2013 и 30/2018),
- Закон о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015),
- Закон о финансирању локалне самоуправе ("Сл. гласник РС", бр. 62/2006, 47/2011, 93/2012, 99/2013 - усклађени дин. изн., 125/2014 - усклађени дин. изн., 95/2015 - усклађени дин. изн., 83/2016, 91/2016 - усклађени дин. изн., 104/2016 - др. закон, 96/2017 - усклађени дин. изн., 89/2018 - усклађени дин. изн., 95/2018 - др. закон и 86/2019 - усклађени дин. изн.),
- Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору ("Сл. гласник РС", бр. 68/2015, 81/2016 - одлука УС и 95/2018),
- Закон о озакоњењу објеката ("Сл. гласник РС", бр. 96/2015 и 83/2018),
- Закон о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС,

- 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон и 9/2020)
- Закон о ванредним ситуацијама ("Сл. гласник РС", бр. 87/2018),
 - Закон о одбрани ("Сл. гласник РС", бр. 116/2007, 88/2009, 88/2009 - др. закон, 104/2009 - др. закон, 10/2015 и 36/2018),
 - Закон о приватном обезбеђењу ("Сл. гласник РС", бр. 104/2013, 42/2015 и 87/2018),
 - Закон о оружју и муницији ("Сл. гласник РС", бр. 20/2015, 10/2019 и 20/2020),
 - Закон о осигурању ("Сл. гласник РС", бр. 139/2014),
 - Закон о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/2009, 20/2015, 87/2018 и 87/2018 и 20/20),
 - Закон о заштити података о личности ("Сл. гласник РС", бр. 87/2018),
 - Закон о прекршајима ("Сл. гласник РС", бр. 65/2013, 13/2016 и 98/2016 - одлука УС 91/2019),
 - Закон о привредним преступима ("Сл. лист СФРЈ", бр. 4/77, 36/77 - испр., 14/85, 10/86, 74/87, 57/89 и 3/90 и "Сл. лист СРЈ", бр. 27/92, 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 и 64/2001 и "Сл. гласник РС", бр. 101/2005 - др. закон),
 - Законик о кривичном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013, 55/2014 и 35/2019, 27/21- одлука УС и 62/2021- одлука УС),
 - Кривични законик ("Сл. гласник РС", бр. 85/2005, 88/2005 - испр., 107/2005 - испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016 и 35/2019),
 - Одлука о усклађивању Одлуке о оснивању Јавног комуналног предузећа ЈКП Водовод из Лесковца са Законом о јавним предузећима од 22.09.2016 год,
 - Статут ЈКП Водовод Лесковац („Сл.гласник града Лесковца“, бр. 1/2013, 13/2013, 029/2016),
 - Одлука о водоводу и канализацији града Лесковца („Сл.гласник града Лесковца“, бр. 11/15, 16/17),
 - Акт о процени ризика ЈКП Водовода Лесковац бр.8791 од 17.11.2021. године,
 - Акт о измени и допуни акта о процени ризика бр. 8142 од 03.10.2022. године,
 - Каталог личних заштитних средстава и опреме које припадају запосленима у ЈКП Водовод Лесковац бр 9800 од 16.12.2021. године,
 - Измена и допуна каталога личних заштитних средстава и опреме које припадају запосленима у ЈКП Водовод Лесковац бр 8584 од 14.10.2022. године,
 - Правилник о боји и саставним деловима униформе службеника обезбеђења ЈКП Водовод Лесковац бр. 2071 од 26.03.2021. године,
 - Правилник о начину евидентирања, класификовања, архивирања и чувања архивске грађе и документарног материјала са листом категорија архивске грађе и документарног материјала бр, 50/22 од 21.07.2022. године,
 - Правилник о организацији рада и систематизацији послова и радних задатака бр. 7244 од 28.09.2021. сагласност Градоначелника бр. 2681/2021-IV од 26.10.2021. године,

- Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији рада и систематизацији послова и радних задатака бр.5164 од 28.06.2022. године, сагласност градоначелника 1406/2022-IV од 28.06.2022. године,
- Правилник о начину евидентирања, заштите и коришћења електронских докумената бр.51/22 од 21.07.2022. године,
- Правилник о раду бр.699 од 29.01.2015. године,
- Правилник о измени и допуни правилника о раду бр. 446 од 17.01.2017. године,
- Правилник о хигијенској исправности воде за пиће ("Сл. лист СРЈ", бр. 42/98 и 44/99 и "Сл. гласник РС", бр. 28/2019),
- Правилник о безбедности и здравља на раду 95/16 од 05.12.2016. године,
- Правилник о измени и допуни Правилника о раду ЈКП Водовод Лесковац бр 446 од 17.01.2017. године,
- Правилник о кацеларијском и архивском пословању,
- Правилник о начину решавања рекламација корисника комуналних услуга,
- Правилник о санитарно техничким условима за испуштање отпадне воде у јавну канализацију бр 06-10/17-I од 28.12.2017. године,
- Правилник о службеним путовањима 64/17-1 од 09.08.2017. године,
- Правилник о коришћењу службених мобилних телефона и СИМ картица у ЈКП Водовод Лесковац бр. 3013 од 12.05.2020. године,
- Правилник о трошковима репрезентације бр 2/16 од 05.01.2016. године,
- Правилник о алко-тесту бр 10621 од 28.09.2016. године,
- Правилник о изменама правилника о алко-тестирању бр. 2427 од 14.03.2017. године,
- Правилник о ближем уређењу поступка јавне набавке у ЈКП Водовод Лесковац бр.5400/31.07.2020. године,
- Правилник о заштити података о личности бр.4343 од 21.06.2021. године,
- Правилник о безбедности информационо-комуникационог система ЈКП Водовод 64/18 од 02.11.2018. године,
- Кодекс пословног понашања и пословне етике бр 4006 од 25.04.2017. године.

5.1. Органи управљања

Органи управљања у ЈКП Водовод Лесковац су:

- Надзорни одбор
- Директор

Надзорни одбор Јавно комуналног предузећа има три члана и то председника и чланове надзорног одбора, од којих је један члан из реда запослених. Чланове именује Скупштина града Лесковца.

Надзорни одбор предузећа ради у саставу:

Име и презиме	Образовање	Ниво управљања	Именовање
Славиша Здравковић	дипл.екон.	Председник	Решење бр. 06-5/21 - I од 14.09.2021.год.
Милан Димитријевић	дипл.инж.арх.	Члан	Решење бр. 06-5/21 - I од 14.09.2021.год.
Војислав Станковић	дипл.инж.грађ.	Члан из реда запослених ЈКП Водовод-а	Решење бр. 06-5/21 - I од 14.09.2021.год.

Табела 1. Надзорни одбор

На функцију директора предузећа именован је Станиша Ристић дипломирани економиста решењем Скупштине града Лесковца бр. 06 -2/21 - I од 02.04.2021.године.

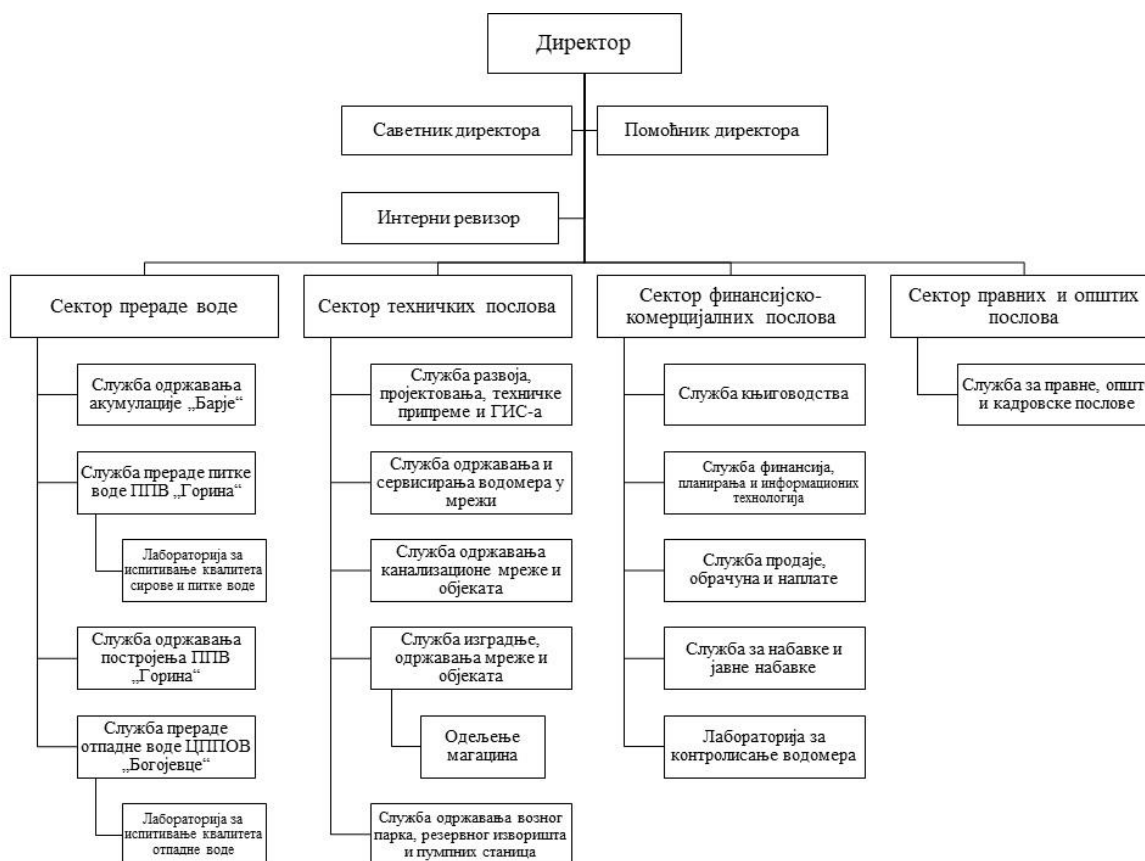
Руководећи тим предузећа чине :

- помоћник директора, Маја Милошевић-Милојевић, дипл.инж.арх.
- извршни директор сектора прераде воде, Бобан Стефановић, дипл.инж.маш.
- извршни директор техничких послова, Вања Кузмановић, дипл.инж.грађ.
- извршни директор финансијско-комерцијалних послова, Татјана Филиповић, дипл.екон.
- извршни директор правних и општих послова, Нинослав Костић, дипл. прав.

5.2. Организација предузећа

ЈКП Водовод је организован тако да чини економску целину која у свом саставу има четири сектора који послују преко организационих служби.

- Сектор прераде воде,
- Сектор техничких послова,
- Сектор финансијско-комерцијалних послова,
- Сектор правних и општих послова.

Организациона структура ЈКП Водовод Лесковац

6. Систем управљања квалитетом

ЈКП Водовод Лесковац је почетком 2014. године увео менаџмент система квалитета SRPS ISO 9001:2015 и HACCP CAC/RCP 1. Почетком јануара 2022. године „Management Systems Certification“ д.о.о. Београд је путем својих проверача извршила екстерну надзорну проверу за менаџмент система квалитета SRPS ISO 9001:2015 и HACCP CAC/RCP 1 – система за здравствену безбедност хране - воде у ЈКП Водовод Лесковац.

Извршена је провера усаглашености документације система менаџмента са захтевима стандарда и примена пројектоване документације у процесима система менаџмента: Прерада и дистрибуција воде, Одржавање инфраструктуре, Изградња водоводних и канализационих објеката, мреже и прикључака, Процес прикључења и искључења корисника са дистрибутивне водоводне и канализационе мреже, Процес обрачуна и наплате, Процес утврђивања захтева корисника, Управљање људским ресурсима, Процес набавке, Праћење и мерење производа и Управљање. Проверена је ефективност система менаџмента и циљева система менаџмента, као и способност система менаџмента да се постигне усаглашеност са применљивим захтевима закона, прописа и уговора и утврђена су подручја за побољшавања система менаџмента.

Проверачи „Management Systems Certification“ д.о.о. Београд су у свом извештају констатовали да приликом провере нису утврђене неусаглашености, а ЈКП

Водовод Лесковац је похваљен за имплементацију и усавршавање стандарда за области и процесе рада за које је сертифицирован.

Још један систем квалитета који се примењује и одржава у ЈКП Водовод Лесковац, је SRPS ISO 17020:2012, током редовног надзорног оцењивања о испуњености услова "Лабораторије за контролисање водомера" од стране тима за оцењивање Акредитационог тела Србије, предузеће је добило и Сертификат о акредитацији, "Лабораторије за контролисање водомера".

У средњорочном периоду предузеће планира редовне сертификационе и ресертификационе провере стандарда ISO 9001:2015 и HACCP система као и проверу сертификата SRPS ISO 17020:2012, "Лабораторије за контролисање водомера" од стране надлежне институције.

7. План запослености

Предузеће на дан 31.12.2022. године има укупно 265 запослених, од тога 247 на неодређено време, док је 18 запослених на одређено време. Предузеће има неповољну старосну и кадровску структуру у односу на потребе посла.

Тренутни однос жена и мушкараца у процентима је 30 процената жена и 70 процената мушкараца.

СЕКТОРИ	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
Сектор прераде воде	22	53
Сектор техничких послова	9	76
Сектор финансијско-комерцијалих послова	36	39
Сектор правних и општих послова	18	12
Укупно по половима:	85	180
Укупно:	265	

Табела 2. Полна структура запослених

Број и квалификациона структура запослених на дан 31.12.2022. приказан је у табели:

Редни број	Опис	Број запослених на дан 31.12.2022.
1	ВСС	49
2	ВС	28
3	ВКВ	4
4	ССС	94
5	КВ	72
6	НК	18
Укупно:		265

Табела 3. Број и квалификациона структура запослених

План смањења броја запослених по основу редовног одласка у старосну пензију у периоду од 01.01.2023. - 31.12.2026. године дат је у табели 4.

Година	2023	2024	2025
Број радника	5	8	9

Табела 4. План смањења броја запослених

Руководство предузећа планира смањење броја запослених у наредном средњерочном плану пословне стратегије и развоја на оптимални ниво по стандардима водоснабдевања што доприноси стабилном и одрживом функционисању ЈКП Водовода Лесковац у циљу постизања потпуне продуктивности и ефикасности предузећа у складу са здравом пословном политиком. Смањење броја запослених одвијаће се како природним одливом, добровољним одласком и по другим основама.

Поред смањења радника по основу природног одлива, у предузећу недостаје одређени број радника уско специјализованих профила, које ће предузеће морати да ангажује у будућности, јер је евидентан недостатак радника следећих профила: водоинсталатери, електричари, инжењери машинске, електро и грађевинске струке. Детаљно образложење о пријему и одливу радника биће дефинисано Годишњим програмом пословања.

8. Политика зарада

Полазну основу приликом израде плана зарада, накнада зарада и осталих личних расхода чини:

- маса бруто зарада за 2023. годину формирана на основу Смерница за израду годишњих програма пословања за 2023. годину Владе Републике Србије,
- важећи Посебни колективни уговор за јавна предузећа у комуналним делатностима на територији Републике Србије од 25.03.2021. године.

9. Политика цена

У циљу успостављања одрживог развоја, морају се успоставити одговарајући економски инструменти за његово обезбеђивање односно формирање реалних економских цена воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода водећи рачуна о потпуној покривености трошкова, платежној способности становништва и привреде као и пројекцијама новчаних токова и инвестиција. О висини цена одлучује оснивач, а на бази смерница економске политике, пројектоване инфлације и социјалног статуса грађана. Тако су цене практично двоструко регулисане: од стране локалне самоуправе и од стране републике преко циљане инфлације.

У циљу дугорочног, сигурног и квалитетног снабдевања здравом, пијаћом водом биће неопходна корекција цена од стране локалне самоуправе, како би се обезбедили приходи неопходни за економски одрживо функционисање предузећа.

Чланом 25. Закона о комуналним делатностима дефинисана су основна начела на којима почива одређивање цена комуналних услуга:

1. Примена начела “потрошач плаћа”,
2. Примена начела “загађивач плаћа”,
3. Довољности цене да покрије пословне расходе,
4. Усаглашености цена комуналних услуга са начелом приступачности,
5. Непостојање разлике у ценама између различитих категорија потрошача, сем ако се разлика заснива на различитим трошковима обезбеђивања комуналне услуге.

Ових пет начела треба да обезбеде правичност и одрживост цена комуналних услуга.

Политика цена треба да обезбеди:

- да цена воде покрије трошкове производње,
- да цена воде представља подстицај за њено рационално коришћење,
- да не постоји разлика у цени између категорија потрошача,
- да буду узети у обзир и социјални аспекти у складу са економском моћи домаћинства и привреде.

Решењем Градског већа града Лесковца утврђена је цена прераде и одвођења воде за категорије:

- Домаћинства:
 - вода: 80 дин/м³, без ПДВ-а, односно 88 дин/м³ са ПДВ-ом.
 - одвођење отпадних вода: 16,19 дин/м³, без ПДВ-а, односно 17,80 дин/м³ са ПДВ-ом.
- Остали потрошачи:
 - вода: 138,27 дин/м³, без ПДВ-а, односно 152,09 дин/м³ са ПДВ-ом.
 - одвођење отпадних вода: 34,85 дин/м³, без ПДВ-а, односно 38,33 дин/м³ са ПДВ-ом.

У наредном планском периоду због исказаних потреба и увођења нове услуге, пречишћавање отпадних вода потребно је увести нову категорију **цена “пречишћавање отпадних вода”**. Поред ове цене у планском периоду потребно је да се цена воде за категорију “домаћинство” постепено усклађује са ценом воде за категорију “остали потрошачи”, јер ниво цена готово никад није био довољан да у целини покрије ни укупне трошкове пословања, што често доводи до недостатка средстава за одржавање система и за нове инвестиције.

У наредној табели приказане су јединичне мере и начин мерења по свим врстама комуналних услуга.

Врста комуналних услуга	Јединица мере	Начин мерења
Вода	м ³	Очитана потрошња воде на мерном инструменту
Одвођење отпадних вода	м ³	Очитана потрошња воде на мерном инструменту
Пречишћавање отпадних вода	м ³	Очитана потрошња воде на мерном инструменту

Табела 5. Оптималне јединице мера за извршену комуналну услугу

10. Планирани извори финансијских средстава

Јавно комунално предузеће у обављању својих делатности стиче и прибавља средства из следећих извора:

- приходи по основу пружања услуга из делатности предузећа,
- из средстава кредита и зајмова код домаћих и страних банака и на други начин у складу са Законом,
- из буџета града Лесковца,
- из осталих извора у складу са Законом.

Највећи део прихода предузеће остварује по основу пружања услуга из делатности предузећа. Предузеће у наведеном планском периоду планира одрживо финансијско и независно пословање тј. остварење добити у свакој години планског периода.

У наредној табели дата је пројекција индикатора пословања у периоду од 2023.-2025. године.

Показатељи	План 2023	План 2024	План 2025
Укупни приходи	729.500.000	744.000.000	750.500.000
Укупни расходи	729.080.000	743.450.000	749.900.000
Укупне обавезе по кредитима	46.345.000	46.345.000	46.345.000
Укупне краткорочне обавезе	91.500.000	91.200.000	91.000.000
Укупни трошкови радне снаге	367.930.000	373.200.000	377.800.000
Трошкови енергије	55.000.000	57.000.000	58.000.000
Трошкови инвестиционог одржавања	23.000.000	23.500.000	23.600.000
Трошкови амортизације	94.000.000	94.200.000	94.300.000

Табела 6. Преглед планираних индикатора пословања

Детаљно образложење планираних прихода и расхода пословања биће приказано кроз Годишњи програм пословања предузећа.

11. Расподела планиране добити

Добит јавно комуналног предузећа, утврђена у складу са Законом, може се расподелити на повећање основног капитала, резерве, покриће губитка из ранијег периода или друге намене, у складу са Законом, актима оснивача и Статутом предузећа.

Расподела добити вршиће се у складу са Законом и Одлуком о буџету Града за сваку календарску годину.

12. Кредитна задуженост

Пословање предузећа је у наредном планском трогодишњем периоду оптерећено трошковима обавезе враћања кредита према KfW банци, који смо преузели када је започета реконструкција водовodne мреже у нашем граду, које ЈКП Водовод финансира из сопствених средстава.

Укупан износ KfW кредита је 3.850.000,00 евра, од чега је предузеће до сада исплатило на име главнице 2.044.497,00 евра, односно 240.553.871,21 динара а на име камате 454.716,09 евра, односно 53.501.531,37 динара што укупно износи 2.499.213,09 евра, односно 294.055.402,58 динара.

Обавезе ЈКП Водовод Лесковац из Уговора о коришћењу средстава од KfW намењених реализацији пројекта „Програм водоснабдевања и канализације у општинама средње величине у Србији II – фаза 2“ стижу 15. јуна сваке године у износу од 194.658,91 евра и 15. децембра сваке године у износу од 189.704,04 евра (гланица и камата), до краја 2026. године.

Имајући у виду комплексну економску ситуацију, као и ненаплаћена потраживања, која утичу на висину финансијске имовине, предузеће јесте изложено кредитном ризику. Због коришћења кредита за текућу ликвидност, предузеће је изложено и ризику камата.

13. Циљеви пословања предузећа

Како би предузеће било економски и оперативно одрживо у средњерочном плану пословне стратегије развоја од 01.01.2023. - 31.12.2025. године дефинисани су следећи циљеви предузећа:

1. смањење губитака у водосистему,
2. реконструкција постојеће водовodne мреже,
3. уградња водомера на даљинско читавање,
4. побољшање техничке опремљености,
5. побољшање енергетске ефикасности,
6. мониторинг и заштита акумулације “Барје”,
7. проширење фекалне канализационе мреже преко „ОРИО“ програма.
8. унапређење рада ЦППОВ и мониторинг свих потенцијалних загађивача у циљу несметаног рада постројења.

13.1. Смањења губитака у водосистему

ЈКП Водовод Лесковац је у сталној акцији смањења губитака воде у систему, те је императив санација поправки у што краћем року, замена водомера којима је истекао жиг, као и замена безусловних водомера за велике потрошаче, као што су правна лица и стамбене заједнице, код којих су водомери предимензионисани. Циљ је да се са гледишта губитака воде у систему акценат стави на смањењу привидних губитака, који

обухватају воду која је испоручена потрошачима али није фактурисана односно наплаћена. У складу са тим планирамо да све предимензионисане индустријске или старе типове водомера заменимо новим комбинованим водомерима, како би фактурисали стварно потрошену воду од стране корисника. Имплементирамо технички повољнија решења, којима ћемо трајно смањити неприходовану воду која је потрошена, а није наплаћена. На основу досадашњег искуства и извршених мерења, показало се да је у стамбеним зградама, након замене водомера, дошло до повећаног фактурисања воде, искучиво као последице уградње осетљивијег водомера који има капацитет да измери од најмање потрошње воде у ноћном режиму до максималне потрошње коју инсталације могу да пропусте.

Такође, планирамо да се сви водоводни прикључци и водомерне шахте корисника са фазонским комадима и арматуром доведу у технички исправно стање, а све у складу са Одлуком о водоводу и канализацији града Лесковца. Поред доставе опомена од стране скидача водомера из Службе одржавања и сервисирања водомера у мрежи, шаљемо позивна писма корисницима. У Обавештењима налажемо да поднесу захтев за реконструкцију водоводног прикључка или замену вентила као и да направе условну водомерну шахту, ако је иста уска, при чему се корисници обавештавају да одржавају водомерни шахт тако да увек буде очишћен, приступачан, чиме омогућавају комуналном предузећу обављање основне делатности баждарења и читавање водомера. У складу са тим ЈКП Водовод Лесковац планира да пошаље Обавештења свим корисницима који нису испоштовали своје обавезе, у супротном, поступаће сходно казним мерама предвиђеним законском регулативом. Тиме подижемо свест грађана и омогућавамо уредно снабдевање водом свим корисницима у систему.

Како на губитке воде у систему директно утичу нелегални прикључци, ЈКП Водовод планира да настави са процедуром њиховог откривања и увођења у евиденцију корисника предузећа. Сви нелегални прикључци морају бити искључени из водосистема и процесуирани сагласно са законском регулативом и Одлуком о водоводу и канализацији града Лесковца.

ЈКП Водовод планира да осавремени постојећи СКАДА систем управљања и праћења дела система који се односи на прераду воде, али и праћење дистрибутивног система, уз одговарајућа проширења постојећег система управљања, а све у циљу успостављања боље контроле рада система из једног командног центра. Што више мерних места са станицама за мерење притиска и протока, омогућавају праћење разуђеног система и анализу улазних и излазних параметара у намери да боље пратимо систем и откривамо проблеме у њему. Кад имамо добру дијагностику, руководству је лакше да доноси одлуке и опредљује финансијска средства за даља улагања.

У плану је да се постојећи водоводни систем подели на зоне, како би се уградили мерачи протока и притиска, и тиме омогућило квалитетно праћење система у сваком тренутку, а све у циљу идентификовања губитака воде.

У току 2022. покренута је јавна набавка за куповину водомера на даљинско читавање код свих корисника који се прикључују на водоводни систем или врше издвајање водомера. То је велики искорак у односу на досадашњи начин мерења воде класичним водомерима, који ће омогућити редовна читавања водомера и смањење

грешке у читању на најмању могућу меру. Ово су све предуслови да се омогући боље праћење биланса стања у систему и анализа губитака воде по зонама.

13.2. Реконструкција постојеће водоводне мреже

Улазимо у последњу фазу експлоатационог века трајања уграђених цеви за водоснабдевање, које су изграђене седамдесетих година прошлог века. Временом услед сталне варијације притиска унутар цеви долази до абразионих оштећења чиме се умањују техничке карактеристике материјала, те за последицу имамо појаву честих хаварија у систему. Према последњем пресеку на годишњем нивоу, регистровано је 821 хаварија и то само на транспортним цевоводима, не укључујући хаварије на водоводним прикључцима корисника и вентилима унутар водомерних шахти. На годишњем нивоу укупан број хаварија које ЈКП Водовод Лесковац у својој режији санира на водоводној мрежи и прикључцима износи 1520.

ДЕО МРЕЖЕ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	УКУПНО
г р а д	16	11	12	13	16	25	29	21	38	15	19	10	225
п.насеља и села	29	22	19	32	44	26	35	42	47	28	32	25	381
запад	1	11	7	27	18	16	20	25	41	20	24	5	215
вентили	16	12	12	11	22	31	29	19	25	21	18	14	230
прикључци	17	22	15	22	23	30	36	54	45	29	25	17	335
остало	17	16	11	14	10	5	12	11	13	6	9	10	134
У К У П Н О	96	94	76	119	133	133	161	172	209	119	127	81	1520

Табела 7. Годишњи број свих хаварија у водоводном систему

Према статистичким подацима која су приказана у табели 8. за последњих 7 година, примећује се велико повећање броја хаварија, јер се у експлоатационом периоду показао лош квалитет ПВЦ цеви које су уграђене осамдесетих година прошлог века. Ове цеви отежано подносе велике притиске у систему око 5,5 бара, те стварају велике проблеме за одржавање. За последицу имамо појачано одржавање мреже у насељеним местима Братмиловце, Бобиште, Анчики, Винарце, Горње Стопање, Залужње, Прибој и „Западни водовод“ који обухвата Белановце, Петровац, Каштавар, Карађорђевац, Подримце, Душаново и Миланово.

ДЕО МРЕЖЕ/ГОДИНА	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Г Р А Д	284	261	290	218	199	190	225
ЗАПАДНИ ВОДОВОД	354	486	314	282	271	118	215
НАСЕЉА И СЕЛА	130	152	131	141	160	297	381
У К У П Н О	768	899	735	641	630	607	821

Табела 8. Преглед кварова на примарној мрежи од 2015.-2021. године

„Западни водовод“ у хидрауличком смислу представља другу висинску зону у односу на град Лесковац. Наиме, систем је јако разгранат и разуђен те пролази кроз неприступачне некатегорисане путеве, али и кроз пољопривредно земљиште и воћњаке у приватној својини, што знатно отежава приступ механизацији и доставним возилима за одржавање. У претходном периоду извршена је реконструкција главног потисног цевовода од резервоара Р1 и пумпне станице у Винарцу до прекидних комора у Белановцу и Миланову, захваљујући кредиту немачке KfW банке, међутим разводна мрежа до 7 насеља која гравитирају у кругу пречника око 11 km, чији се број становника из године у годину перманентно смањује, представља отворену рану за систем. Одржавање „западног система“ у финансијском смислу је чист губитак за комунално предузеће, а у техничком смислу за последицу оставља дотрајалу механизацију, израбоване пумпне станице, расипање воде, високе рачуна за утрошену електричну енергију, наношење штете усевама, честе прекиде у водоснабдевању.

На основу свега горе наведеног, само континуална улагања у замену постојећег цевног материјала, могу да утичу на побољшање техничких перформанси система у сваком погледу. Само поуздан систем је квалитетан систем и технички одржив. Чињеница је да само уз огромну подршку локалне самоуправе и одвајање значајних финансијских средстава могуће је вршити реконструкцију мреже.

ЈКП Водовод планира да своја скромна финансијска средства у наредном периоду усмери за реконструкцију приоритетних локација које су према статистичким подацима о броју хаварија, саме себе кандидовале за замену. Међутим, сведоци смо да су могућности комуналног предузећа веома ограничене, па очекујемо да оснивач у наредном планском периоду определи већа финансијска средства за реконструкцију водоводне мреже.

У наставку дајемо табеларни приказ улица са старом и дотрајалом водоводном мрежом, чијом би се реконструкцијом омогућило уредно и поуздано водоснабдевање као и смањење губитака воде у мрежи.

Улице за реконструкцију и изградњу нове водоводне мреже у планском периоду:

Ред. бр.	УЛИЦА	Врста материјала	Профил мреже Ø	Дужина мреже (м)	Предлог нове мреже
1	Слободан Пенезић	нема мрежу			ПЕХД Ø 110 дужине 120м
2	Савска	С	80	290	ПЕХД Ø110 дужине 290м
3	Ане Стојковић	С	80	155	ПЕХД Ø110 дужине 155м
4	Босилке Ђурић	С	80	290	ПЕХД Ø110 дужине 290м
5	Љубе Ненадовић	С	60	355	ПЕХД Ø 110 дужине 355м
6	село Карађорђевац	ПВЦ	140	1640	ПЕХД Ø 160 дужине 1640м

Ред. бр.	УЛИЦА	Врста материјала	Профил мреже Ø	Дужина мреже (м)	Предлог нове мреже
7	Ул.Норвежанска	С	100	320	ПЕХД Ø 225 дужине 320м
8	Ул.Томе Костић Братмиловце	ПВЦ	315	710	ПЕХД Ø 315 дужине 710м

Табела 9. Улице за реконструкцију и изградњу нове водоводне мреже у планском периоду

ЈКП Водовод ће планирати одређена финансијска средства сваке године, која ће бити дефинисана Годишњим програмом пословања, како би се извршила реконструкција водоводне мреже на приоритетним локацијама дефинисаних у табели.

13.3. Уградња водомера на даљинско читавање

У циљу успостављања максималног праћења и контроле рада водомера у оквиру комплексног система водоснабдевања, ЈКП Водовод планира да се сви водомери у систему адаптирају и надограде уређајем на даљинско читавање. Сагледавајући велики број прикључака, императив је да се иде у корак са најновијим сазнањима и достигнућима у области мерача протока (водомера) и да се та сазнања што пре имплементирају у наш систем.

Тачно и прецизно читавање стања потрошене воде омогућава уредно фактурисање воде за сваког корисника, са једне стране и смањење привидних губитака воде у систему са друге стране.

Пратећи тржиште које нуди производе високе тачности и могућности на нивоу директног умрежавања базе података са читаним стањем на терену, комунално предузеће је свој просперитет видело у уградњи водомера на даљинско читавање укључујући и софтверско решење за праћење свих водомера у систему.

Наиме, од постојећих 25307 водомера који мере воду за домаћинства и индустрију, циљ је да се у наредном периоду постепено, адаптирају на систем на даљинско управљање.

Узимајући у обзир неопходна почетна улагања за адаптирање постојећих водомера, комунално предузеће планира да постојеће водомере надогради, а све нове прикључке одмах уводи са новим интегрисаним водомерима на даљинско читавање. Бенефит је што имамо своју службу за сервисирања водомера у мрежи као и лабораторију за контролисање водомера које имају могућност да адаптирају постојеће водомере до профила 6/4“. У складу са тим потребно је уградити додатне модуле на постојећим водомерима, како би се омогућило даљинско читавање.

Како се ради о великој инвестицији, комунално предузеће планира да сваке године улаже одређена финансијска средства која ће дефинисати Годишњим програмом пословања, те ће у почетку предузеће имати паралелне системе са обичним водомерима и водомерима на даљинско читавање.

Циљеви којима смо се руководили за имплементацију овог система су:

- смањење људског фактора при читавању на најмању могућу меру,
- прецизније мерење потрошње воде,
- брже и ефикасније читавање стања на водомеру без уласка у шахте,
- аутоматски унос читаног стања на водомеру, са терена, директно у базу података,
- смањење злоупотреба скидања водомера и било које манипулације од стране корисника,
- ажурирање база података о свим водомерима у систему,
- могућност да сам корисник прати потрошњу воде кроз апликацију на свом уређају.

13.4. Побољшање техничке опремљености

13.4.1. Техничка опремљеност возила

ЈКП Водовод Лесковац је сложено предузеће од којег грађани очекују квалитетну и континуалну испоруку здравствено исправне воде, као и одвођење отпадних вода. Велики је број приградских насеља, насељених места и викенд насеља које се снабдевају водом из акумулације „Барје“, али конфигурација терена трасе постојеће водоводне мреже је таква да онемогућава приступ обичним возилима.

Уз то се захтева, пре свега, очување активног изворишта акумулације „Барје“, „резервног изворишта“ преко система бунара, али и брзо и ефикасно отклањање хаварија на водоводној мрежи, редовно сервисирање и контролисање водомера, изградња нових прикључака на водоводној и канализационој мрежи.

Постојећи возни парк ЈКП Водовод Лесковац је веома стар и дотрајао (већина возила је из 80 тих година), те је због честих кварова непоуздан за сигурно функционисање и обављање основне делатности, при чему су возила технички неисправна па је немогуће извршити регистрацију истих.

У складу са тим, неопходна је набавка нових возила и то:

1. камиона кипера,
2. цистерне за воду,
3. камиона са високом шасијом,
4. комбинована грађевинска машина.

Динамику набавке поменутих возила као и финансијска средства за њихову набавку дефинисаћемо Годишњим програмом пословања у наредним годинама.

У циљу очувања специјалних возила за одржавање канализационе мреже и остале механизације потребно је извршити адекватну заштиту у зимским месецима са ниским температурама те се планира изградња гараже на локацији „старо постројење“ у улици Влајкова.

13.4.2. Инвестициона улагања у изградњу нове водоводне и канализационе мреже и унапређење система

Укупан број насеља на територији града Лесковца који се снабдева преко водосистема „Барје“ је 38. У односу на укупно 144 насеља у оквиру града Лесковца, проценат покривености услугом водоснабдевања које врши ЈКП Водовод Лесковац је око 25%.

Предузеће врши услугу водоснабдевања у граду Лесковцу и у следећим насељеним местима: Бобиште, Братмиловце, Горње Стопање, Доње Синковце, Горње Синковце, Богојевце, Навалин, Винарце, Доње Стопање, Доња Јајина, Шишинце, Рударе, Мрштане, Кумарево, Турековац, Прибој, Залужње, Миланово, Белановце, Карађорђевац, Петровац, Душаново, Подримце, Каштавар, Губеревац, Доњи Буниброд, Горњи Буниброд, Бадинце, Жижавица, Велико Трњане, Пресечина, Шаиновац, дела насеља Бунушки Чифлук, Горња Бунуша, Доња Бунуша, Радоњица и Вучја.

У планском периоду ЈКП Водовод Лесковац ће у складу са финансијским могућностима, изградити пројектно-техничку документацију до нивоа исходовања грађевинске дозволе за изградњу водоводне мреже у насељима која нису прикључена на водосистем „Барје“. Циљ је да се за насеља која имају могућност прикључења на систем водоснабдевања, као што се Стројковце, Бели Поток, Печењевце, Горина, Тодоровце, Манојловце, Доње и Горње Крајинце, Номаница и Злоћудово изгради пројектна документација и преда граду на даљу реализацију. Имајући у виду да комунално предузеће према законској регулативи не може да се јави као инвеститор за изградњу инфраструктуре, већ једино град Лесковац.

13.5. Побољшање енергетске ефикасности

13.5.1. Снабдевање објекта електричном енергијом из обновљивих извора енергије

ЈКП Водовод је због специфичности обављања своје делатности, велики потрошач електричне енергије. Већ дуже време се размишља о начину на који се може смањити или надоместити потрошња електричне енергије. Како је уштеда енергије у ЈКП Водоводу кроз оптимализацију рада разних уређаја и опреме (пумпи, мешалица, компресора итд.) доведена до врло високог нивоа, пажња је преусмерена на производњу енергије из обновљивих извора за сопствене потребе.

Разматрањем ситуације на тржишту енергената, зелене агенде Републике Србије и Европске уније, предузеће је донело одлуку да предузме кораке у изградњи соларних електрана.

На ову одлуку утицало је неколико фактора:

1. заштита животне средине као примарни циљ и логична последица примене обновљивих извора енергије,
2. подручје лесковачке котлине је повољно за изградњу ове врсте обновљивих извора енергије због великог броја суначаних дана у току године,
3. једнократно улагање у инфраструктуру, уз постојање дела потребне инфраструктуре (трафо станице) и релативно лако и јефтино одржавање,

4. поседовање великих кровних и земљишних површина погодних за изградњу соларних електрана,
5. велика потрошња електричне енергије ЦППОВ Богојевце,
6. могућност добијања грантова и помоћи за изградњу (Европска унија и Република Србија су најавили обезбеђивање средстава за обновљиве изворе енергије и расписивање конкурса за њихову доделу у планском периоду),
7. смањење трошкова производње по јединици производа.

После консултација са акредитованим предузећима за пројектовање и изградњу соларних електрана донешена је следећа одлука:

Приступиће се пројектовању соларних електрана на три локације и то на:

1. ППВ Горина на кровној конструкцији и то на површини од 1020 m² снаге 144 kWh и оквирном годишњом производњом од око 179 MWh (просечна годишња потрошња 591 MWh). За ову позицију урађено је Идејно решење и поднет је захтев преко Обједињене процедуре за добијање локацијских услова.
2. Старо постројење површине 425 m² снаге 60kWh и оквирном годишњом производњом од око 77 MWh (просечна годишња потрошња је 167 MWh). Завршен је поступак озакоњења објекта средином 2022. године на локацији у ул. Влајкова 197 чиме су се стекли услови за израду пројектно техничке документације.
3. Пумпна станица “Западни водовод” на земљи површине 1400 m² снаге 200 kWh и оквирном годишњом производњом од око 254 MWh (просечна годишња потрошња је 291 MWh). У току је поступак озакоњења објекта тако да још увек нема услова за израду пројектно техничке документације.

ЈКП Водовод ће финансијска средства за овај пројекат покушати да обезбеди преко пројекта Европске уније, Републике Србије везаних за обновљиве изворе енергије и из сопствених средстава.

13.5.2. Енергетска санација објекта ППВ Горина

Ради побољшања енергетске ефикасности саме зграде Постројења за прераду воде „Горина“ потребно је извршити енергетску санацију објекта. Наиме постројења у процесу дозирања хемикалија у току зимских месеци догревају се због карактеристика саме опреме како не би имали прекида у раду и како би се прерада воде одвијала несметано, а у летњим месецима постоји проблем са кондензацијом која се јавља у просторијама постројења, а која негативно утиче на уграђену опрему како у смислу појаве корозије, тако и око проблема у раду електронских компоненти, а самим тим и повећања могућности за хаварије. Такође и канцеларијски и лабораторијски део зграде је врло лоше термички изолован тако да се у току зимских месеци јавља додатно повећани утросак електричне енергије за грејање просторија за око 250.000,00 динара на месечном нивоу. Неопходно је извршити и замену столарије која такође врло лоше дихтује што такође неповољно утиче на енергетске ефикасности објекта.

13.6. Мониторинг и заштита акумулације “Барје”

Акумулација "Барје" је главно извориште водоснабдевања града Лесковца и намеће потребу одржавања високог квалитета воде у циљу продужења века експлоатације за водоснабдевање.

Регионални водосистем “Барје” састоји се из следећих објеката:

- брана “Барје” са акумулацијом,
- магистрални цевовод сирове воде од бране “Барје” до постројења за припрему питке воде “Горина”,
- постројење за припрему питке воде “Горина”,
- магистралног цевовода питке воде од ППВ “Горина” до резервоара “Рударска коса” и резервоара “Вучје”.

Акумулација “Барје” изграђена је око 30 km узводно од Лесковца, на реци Ветерници у оквиру регионалног водосистема “Барје”, и представља кључно извориште за водоснабдевање града Лесковца и околних насеља, тј. преко 90.000 становника.

Изграђена је као вишенаменска са приоритетном функцијом водоснабдевања на подручју града Лесковца и дела низводних насеља, уз стално одржавање гарантованог протицаја воде у реку Ветерницу. Остале функције обухватају заштиту од поплава града Лесковца, задржавање наноса и оплемењивање малих вода.

Обзиром да је то вештачка акумулација, као и у већини случајева код акумулација сличног типа, врло је подложна релативно брзим и често непредвидивим променама које увек доводе до деградације и погоршања квалитета воде у њима. Искуства говоре да су вештачке акумулације у већини случајева врло нестабилни екосистеми тако да ове промене доводе до еутрофизације и старења акумулације, што резултује коначним падом квалитета воде у њима. Такви проблеми могу довести до великих финансијских трошкова прераде сирове воде, а некада и до прекида у преради воде и обуставе водоснабдевања.

Стални мониторинг квалитета воде акумулације “Барје” је неопходан, како би се евентуално правовремено интервенисало и спречиле или ублажиле нежељене промене у самом екосистему.

Мониторинг систем обезбеђује континуално праћење индикатора квалитета воде акумулације, преко сталне контроле физичко-хемијских карактеристика и праћења популација живог света у језеру.

Интерна хидробиолошка лабораторија ЈКП Водовод врши део ових испитивања, али да би мониторинг био комплетан биће ангажована адекватна научно-истраживачка кућа која ће употпунити мониторинг и тако допринети одрживом управљању акумулацијом.

Са аспекта заштите изворишта водоснабдевања града и очувања екосистема акумулације “Барје” радиће се на доношењу релевантних правилника и одлука на нивоу града Лесковца, а које би биле у складу са Просторним планом подручја посебне намене слива акумулације “Барје” донетим од стране Владе Републике Србије, јуна 2020. године, чиме би се ближе уредило следеће:

- начин одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања,

- забрана изградње објеката било које врсте у непосредној ужој и широј зони санитарне заштите,
- забрана ширења пољопривредних површина и интензивну пољопривредну производњу,
- забрана уношења органских и неорганских ђубрива спирањем са обрадивих површина у околини акумулације и тиме спречити ремећење природног тока стабилизације у језеру,
- забрана неконтролисане сече и уништавање постојећег шумског покривача итд.

За заштиту акумулације од наноса неопходна је изградња још шест недостајућих депонијских преграда (предбрана), чија је основна функција успоравање тока реке и заустављање наноса и суспендованог материјала у телима самих предбрана које уједно бивају и филтер саме акумулације. У сарадњи са ЈВП „Србијаводе“ покушаћемо да заједнички реализујемо овај пројекат.

У сарадњи са ЈВП „Србијаводе“ радиће се на редовном одржавању и чишћењу постојећих депонијских преграда које су испуњене наносом, као и регулисање имовинског статуса свих парцела на којима се простире акумулација укључујући и зоне санитарне заштите око изворишта. Према садашњем катастарском стању већина парцела воде се на приватна лица, док сама акумулација “Барје” и објекти који јој припадају нису уписани у катастар непокретности.

У наредном планском периоду неопходно је планирати и средства за одржавање опреме (засуни за захватање воде из акумулације, електро погони на засунима, електро инсталације, итд.) у водозахватној кули.

13.7. Проширење фекалне канализационе мреже преко „ОРИО“ програма

Министарство заштите животне средине РС је са Министарством за спољну трговину и развојну сарадњу Краљевине Холандије потписало Споразум за фазу имплементације и фазу одржавања ОРИО пројекта и Анекс напред наведеног Споразума, а град Лесковац са Министарством заштите животне средине Уговор о спровођењу фазе имплементације и фазе одржавања пројекта „Управљање отпадним водама у Лесковцу, Србија ORIO10/SB/01“. На основу потписаног уговора предвиђена је изградња канализационе мреже до краја новембра 2025. године и то у следећим насељеним местима: део Братмиловца, Мрштане, део Богојевца, Навалин, Шишинце, Рударе, Доња Јајина, Власе, Свирце, Доње Трњане, Горње Трњане, део Турековца, део Горњег Стопања, део Доњег Синковца, део Горњег Синковца, део Винарца (Чифлук Мира). Од 16 насељених места 7 насеља имају делимично изграђену канализацију, а 9 насеља немају уопште изграђену канализациону мрежу. Укупна дужина канализационе мреже у 16 насељених места је око 90 km за 20 000 еквивалентних становника. Отпадна вода канализационе мреже из пројекта ОРИО ће путем градског канализационог колектора бити преусмерена у Постројење за пречишћавање отпадних вода чији ће рад на овај начин бити побољшан у смислу квалитета саме воде.

Носиоци ове инвестиције изградње канализационе мреже ОРИО јесу град Лесковац преко Јединице за имплементацију и надлежно министарство Републике

Србије, а ЈКП Водовод Лесковац пружа значајну подршку за реализацију овог пројекта (организациону, финансијску, кадровску итд). Изградњом и пуштањем у рад Централног постројења за пречишћавање отпадних вода и изградњом градског канализационог колектора завршене су две компоненте пројекта „Прикупљање и пречишћавање отпадних вода у Лесковцу“, а изградња канализационе мреже ОРИО представља трећу компоненту напред наведеног пројекта.

13.8. Унапређење рада ЦППОВ и мониторинг свих потенцијалних загађивача у циљу несметаног рада постројења

ЦППОВ ради на принципу биолошког пречишћавања комуналних отпадних вода, које подразумева уклањање загађујућих материја из комуналних отпадних вода помоћу живих микроорганизама који се наменски развијају и одржавају у систему у суспендованом стању, у виду активног муља. Активни муљ састављен од посебних сојева микроорганизама деградира, усваја и метаболише присутно органско загађење у води, и на тај начин пречисти комуналну отпадну воду до нивоа када се она може безбедно испустити у реципијент, реку Јужну Мораву. Муљ настао током процеса прераде отпадне воде се уз претходни третман шаље у дигесторе, где се уз мезофилну анаеробну дигестију стабилизује. Као производ дигестије настаје биогаз који се даље искоришћава за покретање котла који може давати топлотну и електричну енергију.

У питању је јако скупа и осетљива технологија, где сваки поремећај у квалитету долазне отпадне воде (долазак инфективне, агресивне, киселе или базне отпадне воде) уништава вишемесечни труд и рад на узгајању биомасе, дигестованог муља и биогаза. Таква вода са собом носи и непосредну опасност по живот радника који свакодневно манипулишу и управљају радом постројења. За формирање новог активног муља биће потребно да прође од 30 до 90 дана, а за формирање дигестованог муља треба проћи још 90 дана, у просеку шест месеци, што са собом носи огромни финансијски издатак.

У наредном планском периоду основни задатак биће:

- превентивно и редовно одржавање опреме на ЦППОВ Богојевце како би се технолошки процес прераде отпадних вода одвијао без застоја,
- у сарадњи са републичком и комуналном инспекцијом ЈКП Водовод реаговаће на све потенцијалне опасности и загађиваче животне средине, истовремено омогућујући боље будуће управљање Постојећем за пречишћавање отпадних вода.
- да би омогућили нормално функционисање ЦППОВ, ЈКП Водовод Лесковац је вршио и вршиће редовне контроле отпадне воде свих привредних субјеката у граду, примењујући Правилник о санитарно техничким условима за испуштање отпадне воде у јавну канализацију (Сл. Гласник града Лесковац 29/17). У складу са њим, наставиће се мониторинг отпадних вода свих потенцијалних загађивача и њихов третман технолошких отпадних вода пре испуштања у јавну канализацију, који могу угрозити рад постројења. Потенцијалне загађиваче може представљати било који привредни субјекат који у свом технолошком процесу производње испушта индустријску отпадну воду која није адекватног хемијског састава за испуштање у јавну канализацију. Уколико привредни субјекат нема изграђен предtretман за

технологију прераде отпадне воде пре испуштања у јавну канализацију, представља загађивача за постројење и може утицати на рад истог. На основу законске регулативе РС, привредни субјекти који у свом процесу производње испуштају отпадну воду неадекватног хемијског састава у обавези су да изграде предтретмане до краја 2025. године.

- депоновање и транспорт муља у складу са Законом о управљању отпадом и осталом законском регулативом,
- рад на подизању еколошке свести и едукације становништва и њиховој улози и одговорности који имају у заштити човекове средине, са нарочитим освртом на отпадне воде и користима које ЦППОВ има за становништво Лесковца ,
- анимирање становништва о неопходности прикључења на канализациону мрежу.

14. Унапређење стратегије безбедности и здравља на раду

Безбедност и здравље на раду подразумева остваривање услова рада у којима се предузимају одређене мере и активности у циљу заштите живота и здравља запослених и других лица који на то имају право. Интерес друштва, свих субјеката и сваког појединца је да се оствари највиши ниво безбедности и здравља на раду, да се нежељене последице као што су повреде на раду, професионалне болести и болести у вези са радом сведу на најмању могућу меру, односно да се остваре услови рада у којима би запослени имао осећај задовољства при обављању својих професионалних задатака. За остваривање оваког циља неопходан је систематски приступ у превентивном деловању.

Доношењем Закона о безбедности и здрављу на раду (Сл. гласник РС бр. 101/05 и 91/2015) запослени су добили шансу да се изборе за безбедно радно место и да током рада сачувају своје здравље. Закон је, пре свега, написан уз поштовање Директива Европске Уније (ЕУ) и Међународне организације рада (МОР), из области безбедности и здравља на раду. ЈКП Водовод Лесковац је област безбедност и здравље на раду регулисало путем усвајања:

- Правилника о безбедности и здрављу на раду бр. 95/16 од 05.12.2016. године,
- Акта о процени ризика бр. 8791 од 17.11.2021. године,
- Каталога личних заштитних средстава и опреме које припадају запосленима у ЈКП Водовод Лесковац бр.9800 од 16.12.2021. године,
- Акта о измени и допуни акта о процени ризика бр. 8142 од 03.10.2022. године,
- Измена и допуна каталога личних заштитних средстава и опреме које припадају запосленима у ЈКП Водовод Лесковац бр 8584 од 14.10.2022. године.

Повреде на раду и професионалне болести, често су праћене одсуством са рада чиме се стварају трошкови и издаци због тога што радник не ради, због застоја који настаје у процесима рада и што се знатна средства издвајају за лечење радника, надокнаду његове зараде и других трошкова и издатака који падају на терет послодавца и фондова социјалног осигурања. Свако улагање у мере заштите за послодавца је корисна инвестиција. Ради остваривања безбедности и здравља на раду наставићемо са утврђивањем и спровођењем превентивне активности. Оне се односе на примену

савремених техничких, здравствених, образовних, организационих и других мера и средстава за отклањање ризика од повреда запослених, редовно упућивање запослених на здравствене и санитарне прегледе итд.

15. Заштита животне средине

Предузеће је дужно да у обављању своје делатности обезбеђује потребне услове за заштиту и унапређење животне средине и да спречава узроке и отклања штетне последице, које угрожавају природне и радом створене вредности човекове средине.

У процесу обављања основне делатности предузећа, отпад настао расходовањем и отписом опреме и уређаја, отклањањем кварова и хаварија на водоводној и канализационој мрежи и другим активностима, предузеће посебном Одлуком налаже мере и активности, као и начине поступања органа и запослених на спречавању и отклањању штетних последица које могу да угрозе природну и радом створене вредности човекове средине, као што су:

- одлагање цевног материјала насталог из ископа ради отклањања кварова и хаварија на водоводној и канализационој мрежи уз одвајање материјала који се може употребити за исте или неке друге потребе и на отпадни материјал чије даље коришћење више није могуће,
- одлагање и управљање електричног и електронског отпада,
- одлагање и управљање отпадних уља, гума насталих заменом код путничких возила, теретних и радних машина,
- одлагање и управљање отпадом – отпадним муљем насталог из процеса прераде воде за пиће и процесом пречишћавања отпадних вода,

Организацијом, изработом упутства и образаца као и начином поступања са отпадом спроводиће одговорно лице за управљање отпадом именовано од стране послодавца.

16. Кључне активности потребне за достизање циљева

Активности потребне за достизање планских циљева:

1. планско превентивно одржавање дистрибутивне мреже,
2. ефикасно управљање губицима воде,
3. анализа и праћење ризика,
4. улагање и одржавање опреме у функционалном стању,
5. развој информационог система у функцији оптимизације и праћења учинка кроз унапређење постојећег информационог система као и проширење истог у смислу обухватања процеса који нису у информационом систему и
6. јачање кадровског капацитета стручним усавршавањем, разменом искуства и добре праксе кроз сарадњу са другим водоводима у земљи и региону.

17. Ризици пословања

Кључни ризици на којима се планира пословање ЈКП Водовод Лесковац у наредном периоду:

Р.бр.	Пословно подручје	Ризик	Узрок	Мере које се тренутно предузимају	Мере ублажавања
1	Сектор прераде воде	Драстична промена квалитета сирове воде Неадекватан квалитет воде за пиће	Обилне дугорочне падавине праћене великом мутноћом сирове воде	Чишћење депонијских преграда (предбрана) на акумулацији од стране ЈВП Србијаводе	Захтев за чишћење предбрана од стране ЈВП Србијаводе
			Недостатак падавина	Републичка инспекција	Изградња пројектом предвиђених предбрана од стране ЈВП Србијаводе
			Случајно или намерно загађење акумулације	Мониторинг и чишћење акумулације и приобаља Могућност активирања резервног подземног изворишта	Добијање финансијских средстава од оснивача за одржавање резервног изворишта
2.	Служба изградње, одржавања мреже и објеката и санитарног прегледа мреже	Неконтролисано отицање воде	Хаварије на водоводној мрежи услед изостанка превентивног одржавања	Замена и репарација вентила	Редовно одржавање мреже
		Нестанак воде	Неблаговреме на пријава квара	Реконструкција мреже	Уградња секторских вентила
		Губици у мрежи Угроженост имовине и лица	Неисправни вентили	Информисаност грађана Едукација грађана	Праћење водоснабдевања преко СКАДА система

Р.бр.	Пословно подручје	Ризик	Узрок	Мере које се тренутно предузимају	Мере ублажавања
			Велике дубине ископа	Мере заштите на градилишту ЛЗС опрема Осигурање	Реконструкција дистрибутивне мреже Примена Закона о безбедности и здрављу на раду
3.	Служба одржавања канализационе мреже и објеката	“Урбане поплаве” услед екстремних атмосферских падавина Изливање канализације	Хаварије на канализацион ој мрежи услед изостанка превентивног одржавања	Превентивно одржавање уличних сливника Одржавање подвожњака Редовно одржавање канализационе мреже Едукација грађана	Превентивно одржавање уличних сливника Одржавање подвожњака Редовно одржавање канализационе мреже Едукација грађана
4.	Све службе у предузећу	Немогућност ефикасног одговарања на послове из основне делатности	Чести кварови на старим и амортизованим возилима	Уредно сервисирање	Модернизација возног парка
5	Служба прераде отпадне воде	Промена у квалитету пречишћене воде која се испушта у реку Јужну Мораву	Долазак отпадне воде лошег квалитета на постројење за пречишћавање отпадне воде	Затварање устава испред финих решетки и преусмеравање отпадне воде у компензационе базене-престанак рада постројења за пречишћавање отпадне воде Рад са инспекцијским службама	Контролисање свих правних субјекта и њиховог придржавања Правилника о санитарно техничким условима за испуштање отпадне воде у јавну канализацију (Сл.гласник Града Лесковца 29/2017)

Р.бр.	Пословно подручје	Ризик	Узрок	Мере које се тренутно предузимају	Мере ублажавања
6	Сектор комерцијално-финансијских послова	Немогућност наплате уговорених средстава; Неликвидност предузећа; Недостатак средстава за нормално пословање предузећа Недовољни ресурси за реализацију планираних активности	Ризик ликвидности	Планирање трошкова Планирање прихода	Планирање трошкова Планирање прихода
			Ризик наплате потраживања	Авансна уплата Искључење потрошача са система водоснабдевања,	Авансна уплата Искључење потрошача са система водоснабдевања,
			Ризик од промене девизног курса	Утужења корисника Омогућавање отплате потраживања у више једнаких месечних рата	Утужења корисника Омогућавање отплате потраживања у више једнаких месечних рата

Табела 10. Приказ кључних ризика

Број 9950
У Лесковцу, 25.11.2022 године.

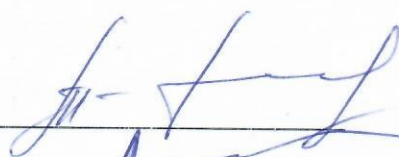
Обрадили:

Филиповић Татјана, дипл.екон.

Костић Нинослав, дипл.прав.

Стефановић Бобан, дипл.инж.маш.

Кузмановић Вања, дипл.инж.грађ.

Директор

Станиша Ристић, дипл.екон.